

صفحه اختصاصی دانلود پایان نامه های روانشناسی شناختی
و موضوعات مشابه با این پایان نامه

دانلود فایل کامل این پایان نامه همراه با منابع فارسی و لاتین

بسمه تعالی

دانشگاه ایلام

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

گروه روانشناسی

رساله جهت دریافت درجه ی کارشناسی در رشته روانشناسی بالینی

عنوان:

بررسی سبک دلبستگی و افسردگی دانشجویان دانشگاه ایلام

استاد راهنما:

نگارش:

الهی!

نه شناخت ترا توان.

نه ثناء ترا زبان.

نه دریای جلال و کبریا ترا کران.

پس ترا صبح و ثناء چون توان؟

ترا که داند که ترا تو دانی تو.

ترا نداند کس، ترا تو دانی بس.

اگر شایسته تقدیم باشد

تقدیم می‌کنم به آستان پرمهر تو ای موعود مهربان که در هر خط حضورت را تشنه‌ام

و تقدیم به پدر و مادرم.

قال علی (ع)

من علمنی حرفه صغیری عبدا

«هر کس که آموخت حرفی به من سرودم برانده خویش»

پس از حمد و ثنای پروردگارم، وظیفه خودی دانم، از استاد محترم و کرامت‌دارم دکتر اسحق رحیمیان بگویم که همواره در به سرانجام رساندن این رساله با رویی گشاده

پذیرای این زحمت بودند نهایت تشکر و قدردانی را بنمایم.

با تشکر از دوستان مهربانم، سمیرا و زهره که بابت امید و دلگرمی من بودند.

فهرست

فصل اول: کلیات تحقیق

۹	مقدمه
۱۱	بیان مسئله
۱۴	اهمیت و ضرورت پژوهش
۱۶	اهداف پژوهش
۱۷	فرضیه های پژوهش
۱۷	سوال های پژوهش
۱۸	تعاریف مفهومی
۱۹	تعاریف عملیاتی

فصل دوم: پیشینه پژوهش

۲۱	
۲۲	تعریف دلبستگی
۲۴	
۳۳	

انواع سبک دلبستگی

نظریه های دلبستگی

سیستم رفتاری دلبستگی

ساختار شناختی سبک های دلبستگی

مفهوم افسردگی

علائم و نشانه های افسردگی

نظریه های افسردگی

انواع اختلال افسردگی

افسردگی سن

افسردگی جنس

خودکشی

درمان افسردگی

12	پیشینه پژوهش
۶۳	نتیجه گیری
	فصل سوم : روش پژوهش
122	روش پژوهش
۶۵	جامعه آماری
۶۵	ابزار پژوهش
۶۶	آزمون آماری
۷۰	فصل چهارم : یافته های پژوهش
	یافته های پژوهش
۷۲	یافته های استنباطی
۷۵	فصل پنجم : بحث در نتایج
	بحث در یافته های پژوهش
۸۳	محدودیت
	پیشنهادهات
۸۹	پیشنهادهات کاربردی
	منابع
	پیوست ها

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی رابطه ی سبک های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با افسردگی در یک نمونه دانشجویی انجام شده است. ۹۶ دانشجوی دانشگاه ایلام (۴۳ دختر و ۵۳ پسر)، پرسشنامه دلبستگی هزن و شیور و مقیاس افسردگی بک را تکمیل کردند و نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده های پژوهش به کمک فراوانی، میانگین، انحراف معیار و آزمون های t ، همبستگی و تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که سبک های دلبستگی رابطه معناداری با افسردگی دارند. سبک دلبستگی ایمن همبستگی منفی و سبک های دلبستگی نا ایمن (اجتنابی و دو سو گر) همبستگی مثبت با افسردگی دارد. همچنین سبک های دلبستگی و میزان افسردگی بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنا داری نداشت و سبک دلبستگی دو سو گرا به تنهایی و دو سو گرا توام با ایمن می توانند افسردگی را پیش بینی کنند.

کلید واژه ها: دلبستگی اجتنابی، دلبستگی دو سو گرا، دلبستگی ایمن، افسردگی، دانشجویان دانشگاه ایلام

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه

نظریه دلبستگی^۱ تنها نظریه تحولی^۲ کودک نیست، بلکه نظریه تحول در گستره حیات نیز هست (بالبی^۳، ۱۹۸۰، ۱۹۷۳، ۱۹۶۹؛ ویس^۴، ۱۹۹۴). وست^۵ و شلدون-کلر^۶، ۱۹۹۴)، دلبستگی بزرگسالان را به عنوان روابط دو به دویی می دانند که در کنار یک شخص ویژه، دست یافتن به احساس ایمنی را در پی دارد. بالبی (۱۹۸۸) و اینزورث^۷، بلهر^۸، واترز^۹ و وال^{۱۰} (۱۹۷۸) سه سبک دلبستگی ایمن^{۱۱}، اجتنابی^{۱۲} و دوسوگرا^{۱۳} را تشخیص دادند. دلبستگی ایمن با ویژگیهای ارتباطی مثبت مانند صمیمیت، خرسندی و دلبستگی اجتنابی با سطوح پایین تری از صمیمیت و تعهد و دلبستگی دو سو گرا با شور و هیجان و دل مشغولی در زمینه روابط توأم با خرسندی کم مرتبط است (فینی^{۱۴} و نولر^{۱۵}، ۱۹۹۰). الگوهای حمایت کردن و حمایت خواستن که

^۱- Attachment theory

^۲-developmental

^۳- Bowlby

^۴- Weiss

^۵- West

^۶- Sheldon-keller

^۷- Ainsworth

^۸- Blehar

^۹- Waters

^{۱۰}- wall

^{۱۱}- secure

^{۱۲}- Avoidant

^{۱۳}- ambivalent

^{۱۴}- Feeny

^{۱۵}- Noller

همراه با سبک های دلبستگی هستند، بر سایر روابط و عملکردها مانند رضایت ، کار نزدیکی و عشق بین دو شریک تاثیر می گذارند (سیمپسون^۱، راهلز^۲ ، نلیگان^۳ ، ۱۹۹۲؛ دیتوماسو^۴، برنان – مک نالتی^۵، راس^۶ و بورگس^۷، ۲۰۰۳).

تندرستی و سلامت روانی^۸ از نعمت های بزرگ الهی در زندگی انسان است و آرامش زندگی و بهتر زیستن و سازگاری منطقی مستلزم آن است که به بهداشت روانی افراد توجه فراوانی مبذول گردد (بیان معمار، ۱۳۸۰). از طرفی، بیماریهای روانی همواره به عنوان خطری انسان و جامعه را تهدید می کند (بیان معمار، ۱۳۸۰). افسردگی^۹ رایج ترین اختلال روانی است و اخیراً به شدت رو به افزایش است. افسردگی سرماخوردگی بیماریهای روانی است و تقریباً همه حداقل به صورت خفیف احساس افسردگی کردند ، احساس دماغی، بی حوصلگی، غمگینی، ناامیدی، دلسردی و ناخوشنودی، همگی تجربیات افسردگی رایج هستند (روزنهان^{۱۰} و سلیگمن^{۱۱}، ۱۹۸۱). اختلالات افسردگی طیف گسترده ای دارند که دامنه آن از حالات غم زود گذر که غالباً

¹-Simpson

²- Rholes

³- Nelligan

⁴- Deitommaso

⁵- Brannen-mc Nulty

⁶- Ross

⁷- Burgess

⁸- mental health

⁹-depression

¹⁰- Rosenhan

¹¹- Seligman

واکنشی به واقعه ای خاص در زندگی است تا اختلالات عاطفی و شناختی شدید نوسان دارد (نولن - هوکسما^۱، ۱۹۸۸: به نقل از روزنهان و سلیگمن، ۱۳۸۴).

بیان مسئله

یکی از مهمترین عوامل موثر در تعاملات بین فردی نوع سبک دلبستگی است که در دوران کودکی فرد شکل گرفته و با توجه به محیطی که در آن تحول یافته است در سنین بعدی ادامه می یابد. دلبستگی پیوند عاطفی بین کودک - مادر، تعیین کننده بهداشت و سلامت روانی فرد است (بالبی، ۱۹۷۹). بالبی بر این اساس معتقد است بر پایه نوع روابط مراقب با کودک و میزان حساسیت و پاسخ دهنده گی او به نیازها، سه سبک اصلی دلبستگی در کودک شکل می گیرد و تا بزرگسالی نیز تداوم می یابد. سه سبک اصلی دلبستگی اجتنابی، ایمن و دو سو گرا نقش مهمی در جنبه های مختلف زندگی بزرگسالی ایفا می کند (بالبی، ۱۹۸۵، ۹۸۰، ۱۹۷۹، ۹۶۱، ۱۹۶۰). بنابراین سه الگوی دلبستگی، وجود الگوی ایمن و روابط دلبستگی را می توان جستجوی پشتیبانی، اطمینان دوباره و آرامش از سوی فرد به هنگام تنش دانست، جست و جویی که دست آورد آن چیزی جز آرامش و اطمینان خاطر دوباره نیست و در صورتی رخ می دهد که فرد از سوی مراقب حمایت شود و پیوند با وی را سودمند ارزیابی کند (اینزورث، ۱۹۹۱).

^۱ - Nollen -Hoksema

رنه اسپیتز^۱، روان پزشک آمریکایی در سال ۱۹۴۶ مشاهده کرد عدم این دلبستگی می تواند برای فرد مشکلاتی به وجود آورد، مرگ مادر قبل از اینکه فرد به ۱۱ سالگی رسیده باشد می تواند فرد را در بزرگسالی مستعد افسردگی کند (روزنهان و سلیگمن، ۱۹۸۱). در واقع، اسپیتز حالت روانی افسردگی اتکایی^۲ یا انگل واره را توصیف کرد که برگشت مادر یا جانشین کردن مادری دیگر و همیشگی، این حالت را تغییر می داد. افسردگی در معنای محدود پزشکی به منزله یک اختلال خلقی و در سطح معمولی نشانگانی^۳ است که تحت سلطه خلق افسرده است (لوو^۴، ۱۹۹۲؛ بلک برن^۵ و کیترو^۶، ۱۹۹۰) و برخی از علائم آن عبارتند از: غمگینی و تشویش زیاد، احساس بی ارزشی و گناه، دوری گزیدن از دیگران، از دست دادن اشتها و میل جنسی، بی خوابی، از دست دادن علاقه و کسب لذت از فعالیت های عادی روزمره (دیویسون^۷، کرنیگ و نیل^۸، ۲۰۰۴). یکی از عوامل بروز افسردگی وجود حوادث تنیدگی زا در حیات انسانها است (بک^۹، راش^{۱۰}، شاو^{۱۱}، امری^{۱۲}، ۱۹۷۹). به طور معمول افسردگی درجات و انواع مختلفی دارد و ممکن است عوامل متعددی آن را به وجود بیاورد، این عوامل عبارتند از: سرشت طبیعی، وراثت، سابقه افسردگی یا اکلایسم در خانواده، اختلال در فعالیت عصبی یا هورمونی، اختلال در «انتقال دهنده های عصبی مغز»، تجارب خانوادگی، از دست دادن یکی از والدین (به خصوص مادر) در اوایل زندگی (قبل از ۱۱ سال) یا محرومیت از علاقه و محبت والدین، حوادث

^۱- Spitz

^۲- anaclitic Depression

^۳- syndrome

^۴- Low Low

^۵- Bleck Bern

^۶- Kitro

^۷- Davidson

^۸- Koenig Snill

^۹- Beck

^{۱۰}- Rash

^{۱۱}- Show

^{۱۲}- Emery

ناراحت کننده و منفی در سالهای اخیر زندگی، اختلافات زناشویی، یا داشتن همسر عیب جو و متخاصم، نداشتن روابط اجتماعی نزدیک و اطمینان بخش، نداشتن حمایت اجتماعی کافی و بالاخره نداشتن یا از دست دادن حس احترام و حس اعتماد به نفس و فقدان دراز مدت احساس ارزشمندی (بوید^۱ و فرایس من^۲، ۱۹۸۲).

با توجه به موارد مطرح شده، هدف این پژوهش بررسی روابط سبک دلبستگی و افسردگی و همچنین تعیین وزن سبک دلبستگی در پیش بینی حالات افسردگی است. با توجه به این هدف سوال پژوهش حاضر این است که آیا سبک های دلبستگی با افسردگی رابطه دارد؟ و تا چه اندازه سبک دلبستگی فرد قادر است میزان افسردگی وی را پیش بینی کند؟

اهمیت و ضرورت پژوهش

اهمیت نظری

با توجه به اینکه مفهوم الگوهای درونی کار و شیوه های ارتباطی اولیه بر سیر تحولی سلامت روان و نیز آسیب شناسی روانی اثر می گذارد و شیوه های عمده ای که بوسیله فرد با دیگران ارتباط برقرار می کند در اوان

¹ - Bovid

² - Frisman

کودکی یاد گرفته می شد و تا بزرگسالی ادامه می یابد از لحاظ نظری و بنیادی پژوهش در این مورد ارزشمند است. یکی از مصادیق این الگوهای ارتباطی، دلبستگی است که در واقع بر مقاوم سازی فرد در مقابل اختلالات روانشناسی و یا آسیب پذیری فرد در مقابل اختلالات نقش اساسی دارد و یکی از این اختلالات افسردگی است و همچنین با توجه به پیشینه پژوهش موجود که نشان می دهد دلبستگی یکی از پیش بینی کننده های افسردگی بالینی است بر آن شدیم تا این حوزه را در مطالعات دانشگاهی خود عاری از پژوهش نگذاریم.

اهمیت کاربردی

این پژوهش واجد اهمیت های کاربردی زیادی است، از جمله این مضامین کاربردی می توان به کار بست یافته های چنین پژوهشی در برنامه ریزی درمان های روانشناختی بیماران افسرده، برنامه های آموزشی روانی به منظور پیش گیری از افسردگی و هرگونه برنامه توان بخشی مبتنی بر اختلالات خلقی اشاره نمود. همچنین می توان نتایج چنین پژوهش های بنیادی را به صورت کاربردی در برخی از شیوه های روان درمانی مثل طرحواره درمانی که در واقع اصلاح طرحواره گذشته فرد است به کار بست. همین طور، به تعیین مهمترین عوامل خانوادگی درگیر در ایجاد یا تشدید علائم افسردگی و نقش رابطه مطلوب با والدین در کاهش علائم افسردگی اشاره نمود. به علاوه، این پژوهش می تواند در راستای زمینه سازی برای انجام پژوهش های آزمایشی و مداخله ای در این حوزه باشد.

اهداف پژوهش

هدف کلی پژوهش حاضر بررسی و مقایسه رابطه سبک دلبستگی با افسردگی و تعیین وزن انواع سبک دلبستگی در پیش بینی افسردگی در دانشجویان دانشگاه ایلام است.

اهداف اختصاصی

- ۱- تعیین رابطه بین سبک های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با افسردگی در دانشجویان دانشگاه ایلام.
- ۲- مقایسه سبک های دلبستگی در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه ایلام
- ۳- مقایسه وضعیت افسردگی در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه ایلام
- ۴- تعیین وزن سبک های دلبستگی بزرگسالی در پیش بینی افسردگی در دانشجویان دانشگاه ایلام.

فرضیه های پژوهش

- ۱- بین سبک های دلبستگی ایمن، اجتنابی، دوسوگرا با افسردگی در دانشجویان دانشگاه ایلام رابطه وجود دارد.
- ۲- سبک های دلبستگی بین دانشجویان دختر و پسر متفاوت است.
- ۳- وضعیت افسردگی بین دانشجویان دختر و پسر متفاوت است.

سوال پژوهش

۱- وزن سبک های دلبستگی بزرگسالی در پیش بینی افسردگی دانشجویان دختر و پسر چه اندازه است؟

تعاریف مفهومی و عملیاتی

تعریف مفهومی افسردگی: یک دوره افسردگی اساسی حداقل باید به مدت دو هفته طول بکشد و افراد

بیمار باید حداقل واجد ۴ علامت از فهرستی که شامل تغییرات در اشتها و وزن، تغییر در خواب، فعالیت، فقدان

نیرو، احساس گناه، مشکلات تفکر و تصمیم گیری، و افکار عود کننده مرگ و خودکشی باشد، باشند (سادوک و

سادوک^۱، ۱۳۸۴، ص ۹۶).

تعریف عملیاتی افسردگی: در این مطالعه به منظور بررسی افسردگی آزمودنی ها از پرسشنامه

افسردگی بک استفاده شد و منظور از افسردگی نمره بالاتر از ۱۰ است که آن ها در پرسشنامه مذکور کسب کرده

اند.

تعریف مفهومی سبک دلبستگی: دلبستگی بزرگسالان به عنوان روابط دو به دویی است که در کنار

یک شخص ویژه دست یافتن به احساس ایمنی را در پی دارد (وست و شلدون - کِلر، ۱۹۹۶ ، به نقل از

رحیمیان بوگر و همکاران ، صفحه ۱۴۹).

^۱- Sadoc & Sadoc

تعریف عملیاتی سبک دلبستگی: در این مطالعه به منظور بررسی سبک های دلبستگی آزمودنی ها

از پرسشنامه هزن و شیور^۱ استفاده شد و نمره خرده مقیاس های دلبستگی با محاسبه میانگین پنج پرسش هر خرده مقیاس بدست می آید. پنج ماده پرسشنامه مربوط به سبک دلبستگی ایمن، پنج ماده مربوط به سبک دلبستگی اجتنابی و پنج ماده مربوط به سبک دلبستگی دوسوگرا می باشد. بزرگترین میانگین نمره فرد در هر خرده مقیاس، نوع سبک دلبستگی فرد به حساب می آید.

^۱ - hazan & shaver

فصل دوم

پیشینه پژوهش

¹- Belaher

²- waters

³-wall

¹- CASSIDYS MARVIN

²- Spangler

³- Grossman

¹- Cassidy & Berlin

¹- Normal resolution

²- Oral urger

³- Id

⁴-Fogl

¹- Carins
²- sears

¹ -Wolff
²-Ethology
³- Lorenz
⁴- Tinbergen

¹- impring

²- Harlow

³-Tessler

⁴-Dimond

⁵-Mechan

¹-Attachment Behavioral System(ABS)s

²-Goal-Corrected Control System

³-Outer Ring

¹-Attachment Figure
²-Beretherton

-
- ¹-Model of self
 - ²-Model of others
 - ³-Crowe
 - ⁴-Ridley
 - ⁵-Bartholomew
 - ⁶-Horowitz
 - ⁷-Self-worth

¹-Patrick

²-Collins and Read

³-Self-Discloured

¹-Whitaker

¹-Biases
²-Encoding
³-etrieval
⁴-Mikulincer
⁵-Fuller and fincham

¹-Biogenic Amines

¹-RESPINE

²-Abraham

³-FROID

-
- ¹-Rdow
²-Finchel
³-Aritio
⁴-Bemporad
⁵-Bibring

¹-Unipolar Depression

²-Manic

³-Bipolar Depression

⁴-Manic-Depressive

⁵-Episodic

⁶-Chronic

-
- ¹-Double
²-Kler
³-Shapiro
⁴-Wells
⁵-Bornam
⁶-Rajers
⁷-Haiss

¹-learned helplessness

²-suicide

³-shnaiderman

⁴-MAOIS

⁵-Modified

¹-Kelly

¹ -mcbride
² -atkinson
³ - Quilty
⁴ -Bagby
⁵ -Hamilton

¹ -Wei
² -Russell
³ - Zakalik
⁴ -murphy
⁵ -Bates

¹ -Roberts

² - Gotlib

³ - Kassel

⁴ -williamsom

⁵ -walters

⁶ -shaffer

¹ -meredith

² -strong

³ -feeney

⁴ -vivona

¹ -cicarelli
² -Troisi & Argenio
³ - wichstrom

¹ -Adlt attachment inventory

¹ -collins

² -Read

¹- Alken
²- Zealley

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--

¹ -Mussen

¹ -Clark
² Fairburn

